

El Godaiol

Folgueroles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Camí de Folgueroles al mas Torrents de Tavèrnoles
Emplaçament A la banda de tramuntana del nucli urbà, al costat de la pedrera i de la torrentera del Godaiol
Alçada: 527 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 41.94628
Longitud: 2.31506
UTM Est (X): 443227
UTM Nord (Y): 4644039

Classificació

Número de fitxa 08083 - 23
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: L'edifici principal està deshabitat, amb diversos afegitons i la tanca coberta de vegetació en algunes zones.

Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: BPU-AEA. Catàleg de béns a protegir del POUM de Folgueroles.
Data aprovació: dc., 30/06/2021 - 12:00
Número inventari IPA 22785

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 08082A00400011

Fitxes associades:

[Ca l'Escultor](#)

[Pedrera d'en Bartrol](#)

Autoria de la fitxa

Adriana Geladó Prat

Data de registre de la fitxa:

dc., 05/01/2022 - 12:42

Descripció

Masia aïllada formada per diversos cossos i volums auxiliars, assentada damunt del desnivell del terreny i amb un espai de barri tancat ubicat a la banda nord-est de la construcció. El volum principal presenta una planta rectangular, amb la coberta de teula àrab de dues vessants refeta i el carener paral·lel a la façana principal, que està orientada a llevant. Està distribuït en planta baixa, pis i golfes. El parament principal presenta un portal d'accés d'arc de mig punt adovellat amb els brancals bastits amb carreus de pedra, i un portal rectangular emmarcat amb carreus de pedra i amb la llinda plana. La resta d'obertures es corresponen amb finestres rectangulars bastides amb carreus de pedra i amb les llindes planes. Les finestres del pis tenen els ampits motllurats. Algunes obertures del parament compten amb arcs de descàrrega superiors bastits amb pedra disposada a sardinell o amb maons. La façana de migdia presenta dues grans obertures d'arc rebaixat superposades i ubicades als pisos superiors. Ambdues estan emmarcades amb carreus de pedra i tenen les impostes motllurades, tot i que la inferior ha estat transformada en una finestra de menors dimensions bastida amb maons. La resta d'obertures del parament són rectangulars, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i les llindes planes. Les finestres tenen els ampits motllurats i el portal dona accés a la primera planta de l'edifici mitjançant una rampa. Damunt del portal hi ha les restes d'un antic rellotge de sol força malmès. Es conserva el gnómon de vareta i un fragment del revestiment original que conserva algunes franges horàries pintades. El gnómon s'origina sota d'una imatge del Sagrat Cor de Jesús esculpida en ferro. La façana de ponent compta amb finestres rectangulars emmarcades amb carreus de pedra, mentre que la de tramuntana presenta un volum rectangular adossat, amb teulada de dues vessants i de construcció més recent. En general, la construcció està bastida amb pedra de diverses mides sense treballar, lligada amb abundant morter de calç i disposada de forma regular.

La resta de volums que conformen el conjunt estan situats a la banda sud-est del cos principal. Es tracta de tres volums rectangulars amb teulades d'una i dues vessants, organitzats en un i dos nivells i destinats a les tasques agrícoles i ramaderes. Estan bastits amb pedra de diverses mides sense treballar, lligada amb abundant morter de calç i disposada irregularment.

Tant l'edifici principal com els volums auxiliars estan orientats a l'espai de barri, que es troba delimitat amb una tanca de pedra disposada a la banda de tramuntana i llevant. Aquesta tanca està decorada amb dues orles de pedra motllurades, una de les quals està gravada amb la següent inscripció: "23 DE MAIG DE 1682". Per la banda de migdia, la tanca està disposada entre la cantonada sud-est de l'edifici i els volums auxiliars. Presenta un portal d'accés rectangular, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i la llinda plana gravada amb l'any 1721.

Observacions:

Altres noms relacionats amb l'edifici: el Godayol, el Gudiol, el Godiol.

Història

La construcció està situada a l'anomenat veral de dalt del terme. Es tracta d'una de les cases importants de Folgueroles, històricament parlant. La referència documental més antiga relacionada amb l'edifici està datada l'any 1270, quan Guillem Godaiol va comprar unes terres a Elisenda Pujol, de Folgueroles, “*serca lo Godayol*” (Morató et al., 2000: 108). Entre finals del segle XIII i mitjans del segle XIV, el mas va anar canviant de propietaris (principalment institucions religioses). De fet, el mas es troba registrat en el fogatge eclesiàstic de l'any 1360 (Morató et al., 2000: 95). Els Godaiol continuen adquirint terres entre finals del segle XIV i principis del XV. Tot i això, degut a la crisi i les pestes que assolaren la població durant el darrer terç del segle XIV, tenim notícia que l'any 1413 estava abandonat (Morató et al., 2000: 96). És probable que aquest abandonament fos durant un breu període de temps donat que l'any 1438, els administradors del benefici de la Santíssima Trinitat de Vic reduïen els censos que havia de pagar Joana Godaiol. A finals del segle XV, en el fogatge de l'any 1497, hi consta “Lo Godeyol”, dins de la parròquia de Folgueroles i de la vegueria de “Vich” (Iglésies, 1991: 265). A principis del segle XVI, els hereus del mas continuaren amb la compra de terres. En el fogatge de l'any 1553 hi ha constància d'un personatge anomenat “Bernat Godayoll”, situat a la parròquia i terme de “Sancta Maria de Folgarolles” dins de la “vegueria de Vich” (Iglésies, 1979: 433). Des de mitjans del segle XVI i durant el segle XVII, els Godaiol continuaren incrementant el seu patrimoni mitjançant l'adquisició de terres i les aliances matrimonials amb persones de la seva mateixa condició. Al segle XVIII, el mas és la llar de la nissaga dels escultors Pujol de Folgueroles i, durant la segona meitat de la centúria, passa a formar part del patrimoni del mas Serrabou de Tavèrnoles.

Bibliografia

- ARUMÍ, Pilar; AUTET, Lluís; BOVER, M. Àngels; HOMS, Maria; HOMS, Rosa; MOLIST, Bernat; PONCE, Santi; ROVIÓ, Xavier; SELLABONA, Cesca (2021). *Folgueroles, batecs d'un poble. Història gràfica del darrer segle*. Folgueroles: Ajuntament de Folgueroles, p. 97.
- IGLÉSIES, Josep (1979). *El fogatge de 1553. Estudi i transcripció*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 433.
- IGLÉSIES, Josep (1991). *El fogatge de 1497. Estudi i transcripció*. Col. Publicacions de la Fundació Salvador Vives Casajuana, 111-112. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 265.
- MORATÓ, David; PONCE, Santi; ROVIÓ, Xavier; TORRENTS, Jacint; TORRENTS, Carme; VILAMALA, Joan; VILAMALA, Jordi; XUTGLÀ, Montserrat (2000). *Folgueroles. Societat i vida d'un poble*. Vic: Eumo Editorial, p. 95, 96, 108-110, 114-116, 213.
- NAVARRO ACEBES, Ferran (2021). *Catàleg de béns a protegir. R18/07 Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Folgueroles*. Consultat 24 octubre 2021, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. Identificació PAP.08.
- NAVARRO ACEBES, Ferran (2021). *Catàleg de masies i cases rurals susceptibles de reconstrucció o rehabilitació. R18/07 Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Folgueroles*. Consultat 24 d'octubre 2021, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. Identificació M.13.
- VAL SORIANO, Josep M. (2008). “Jugant amb el sol – Segona part”. *La Falguera* nº 29, p. 20-21.
- VILAMALA I TERRICABRES, Joan (2000). “Els Pujol, escultors, una nissaga folguerolenca. (1721-1785)”. *Ausa*, XIX, núm. 145, p. 201-202.

VILAMALA I TERRICABRES, Joan (2001). *L'Obra dels Pujol. Escultors de la Catalunya central (ss. XVIII-XIX)*. Sant Vicenç de Castellet: Farell, p. 49-53, 72.

Enllaços d'interès:

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/>

